

Skillnaderna mellan en placeringsförsäkring och en depåförsäkring

Jämförelse av den finska placeringsförsäkringen med den svenska depåförsäkringen

Jasmin Rönnholm

Lärdomsprov

Företagsekonomi

2023

Lärdomsprov

Jasmin Rönnholm

Skillnader mellan en placeringsförsäkring och depåförsäkring. Jämförelse av den finska placeringsförsäkringen med den svenska depåförsäkringen.

Yrkeshögskolan Arcada: Företagsekonomi, 2023

Identifikationsnummer: 8870

Sammandrag:

Detta lärdomsprov handlar om den finska placeringsförsäkringens och den svenska depåförsäkringens försäkringsvillkor och hur dessa två försäkringar skiljer sig från varandra. Syftet med arbetet är att undersöka båda ländernas försäkringars försäkringsvillkor och jämföra dem med varandra för att hitta skillnaderna i dem. Dessutom är syftet att förstå hur skillnaderna påverkar privatpersoner. Undersökningen är uppbyggd som en kvalitativ skrivbordsundersökning. Med detta menar man att i undersökningen jobbar man med sekundärdata som i detta fall är försäkringsvillkoren för respektive försäkring. I undersökningen använder man från Sverige Skandias, Futur Pensions och Idun Livs försäkringsvillkor och från Finland LokalTapiolas, Fennias och Pohjolas försäkringsvillkor. Den teoretiska referensramen är indelad i fyra huvudkapitel som diskuterar försäkringarna, riskerna, kostnaderna och beskattningen av försäkringarna och jämför dessa med så kallade direkta placeringar. Dessutom diskuteras de i den teoretiska referensramen tidigare undersökningar inom samma ämnesområde. Resultatet presenterar att det finns en del skillnader speciellt i hur försäkringarna beskattas. En annan väsentlig skillnad i försäkringarna är avgifterna som är inkluderade i försäkringarna. Största skillnaderna kan man ändå konstateras hittas i hur själva försäkringsvillkoren är uppbyggda och vilken information som försäkringsbolagen valt att presentera i dem. I de stora hela kan man konstatera att gällande övriga villkorpunktshelheter motsvarar försäkringarna ganska långt varandra.

Nyckelord: placeringsförsäkring, depåförsäkring, skrivbordsundersökning, försäkringsvillkor, Finland, Sverige, livförsäkring

Degree Thesis

Jasmin Rönnholm

Differences between an investment insurance and deposit insurance. Comparison of the Finnish investment insurance with the Swedish deposit insurance.

Arcada University of Applied Sciences: Business Administration, 2023

Identification number: 8870

Abstract:

This bachelor's thesis is about the insurance conditions of the Finnish investment insurance and the Swedish deposit insurance and how these two insurances differ from each other. The purpose of the study is to examine the insurance conditions of both countries' insurances and compare them with each other to find the differences in them. In addition, the aim is to understand how the differences affect private individuals. The study is created as a qualitative desktop study. A qualitative desktop study is a research method that works with secondary data, in this case insurance conditions for respective insurance. The study uses insurance conditions of Skandia, Futur Pension and Idun liv from Sweden and the insurance conditions of LocalTapiola, Fennia and Pohjola from Finland. The theoretical frame of reference is divided into four main chapters that discuss the insurances, risks, the costs, and taxation of the insurances and compare these with so-called direct investments. In addition, the theoretical frame of reference discusses previous research in the same subject area. The results show that there are some differences, especially in how the insurances are taxed. Another essential difference between the insurances is costs that are included in the insurances. The biggest differences can still be seen in how the insurance conditions are structured and what information the insurance companies have chosen to present in them. Regarding other paragraphs in the conditions, it can be stated that the insurances correspond each other.

Keywords: investment insurance, deposit insurance, desktop study, insurance conditions, Finland, Sweden, life insurance

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Problemformulering.....	5
1.2	Syfte	5
1.3	Avgränsningar	6
1.4	Definitioner	7
2	Teori.....	8
2.1	Placeringsförsäkring och Depåförsäkring	8
2.2	Risker.....	9
2.3	Kostnader	12
2.4	Beskattning	13
3	Metod	15
3.1	Kvantitativ och kvalitativ undersökning.....	15
3.2	Val av metod	16
3.3	Val av data.....	17
3.4	Tillvägagångssätt.....	18
3.5	Analys av data	19
3.6	Reliabilitet och validitet	19
4	Resultat	20
4.1	Försäkringsvillkorens struktur.....	21
4.2	Försäkringens upphörande	23
4.3	Avgifter för avtalet	23
4.4	Skatter	24
4.5	Dödsfallsersättningen	25
5	Diskussion	27
5.1	Resultatdiskussion	27
5.2	Skillnaderna i försäkringsvillkoren	29
5.3	Metoddiskussion.....	30
6	Slutsatser	31
6.1	Arbetets begränsningar	32
6.2	Förslag till framtida undersökningar.....	33
7	Källor	34
8	Bilagor	38

1 Inledning

Placering av pengar är som att spara pengar. Skillnaden mellan sparande och placering är att man sparar pengar snabbare när man placerar dem och dessutom kan man få en avkastning på pengarna man placerat. (Marthaförbundet, 2021)

Placering av pengar har blivit ett allt större fenomen i Finland under de senaste åren. Det är många saker som påverkat finländares placeringsbeteende, t.ex. korona och avkastningen. (Jäntti, 2021) Tack vare sociala medier har placering blivit också mer känt hos allt fler finländare (Laitinen, 2021). I Sverige är man däremot redan bättre på att placera sina pengar än i Finland. Enligt en studie som Aktia bank har gjort, placerar runt 62% av svenskar i antingen aktier eller i fonder medan av finländare är det bara 46% som placerar sina pengar. (Finanssiala Ry, 2021)

Det finns i dagens läge flera olika sätt att placera sina pengar, allt från kryptovalutor och aktier till fonder och bostadsinvestering mm. De vanligaste investeringsobjekten hos finländare är aktie- och fondplacering (Okkonen, 2019). Medan i Sverige är de vanligaste investeringsobjekten aktiefonder (Schultz, 2022). Dock är många av oss inte ännu bekanta med försäkringssparande.

För privatpersoner i Finland, som är intresserade av placering och försäkringssparandet, finns det något som heter placeringsförsäkring. Dessa försäkringar finns tillgängliga i finska försäkringsbolag. Också finska banker som S-banken erbjuder olika försäkringsbolags placeringsförsäkringar, både finska och utländska. För privatpersoner i Sverige finns det något som heter depåförsäkring. Sådana försäkringar erbjuds i Sverige både i banker och försäkringsbolag.

Denna undersökning diskuterar skillnaderna med en finsk placeringsförsäkring för privatpersoner och en svensk motsvarande depåförsäkring för privatpersoner. Därefter undersöks det vilka fördelar dessa försäkringar har.

1.1 Problemformulering

Som det i inledningen nämndes är försäkringssparande obekant för många av oss. Ännu mer obekant är det hur en finsk placeringsförsäkring skiljer sig från en svensk depåförsäkring.

Men vad är en placeringsförsäkring eller en depåförsäkring? För att kunna förstå skillnaderna mellan en finsk placeringsförsäkring och en svensk depåförsäkring måste man begripa vad det betyder att försäkringsspara och vad dessa försäkringar är över lag. Då man fått en uppfattning om vad dessa försäkringar är kan man gå över till olikheterna i försäkringarna. När man tittat på olikheterna i försäkringarna kan de uppstå frågor som till exempel vilken påverkan har dessa skillnader för försäkringarna från kundens synvinkel? Påverkar det kostnaderna i försäkringen? Påverkar det avkastningen i försäkringen?

För att få svar på alla de frågor som uppstått kommer det att i denna undersökning studeras respektive lands försäkringars försäkringsvillkor och jämföra dem sinsemellan för att upptäcka skillnaderna. Sedan när skillnaderna blivit upptäckta granskar vi närmare på dem, jämför dem och undersöker vad dessa skillnader har för påverkan på försäkringen från privatpersonens synvinkel.

Det är också viktigt att begripa båda ländernas beskattning för sådana placeringsobjekt som undersökes i detta lärdomsprov samt både Sveriges och Finlands lagstiftning angående placeringar och dessa försäkringar för att förstå varför försäkringarna har olikheter. Således strävas det efter att finna svar till olikheterna också i lagstiftningen och beskattningen.

1.2 Syfte

Syftet med denna undersökning är att få en förståelse vilka skillnader det finns mellan en placeringsförsäkring i Finland och en depåförsäkring i Sverige. Syftet är att se hur lagen i Finland ser på placeringsförsäkringen för en privatperson och hur lagen i Sverige ser på depåförsäkringen för privatpersoner. Dessutom är det meningen att se på hur dessa försäkringar beskattas i båda länderna. Avsikten är att förstå skillnaderna i

försäkringarnas villkor, beskattningen och i båda ländernas lagstiftning av dessa försäkringar.

Syftet är också att förstå vilken betydelse skillnaderna mellan dessa försäkringar har för privatpersoner. Efter allt detta är det också meningen att se på vilka fördelar sådana försäkringar har för privatpersoner.

Huvudforskningsfrågan är alltså följande:

- *Hur skiljer sig en finsk placeringsförsäkring från en svensk depåförsäkring?*

För att kunna förstå skillnaderna och helheten är det meningen att först förstå vad dessa försäkringar är och hur det fungerar för privatpersoner. Syftet är helt enkelt att förstå hurdan depåförsäkring Sverige har att erbjuda åt sina kunder och hurdan placeringsförsäkring Finland har att erbjuda och hur och varför dessa försäkringar skiljer sig från varandra. Samtidigt får man en överblick av hurdan placeringsobjekt placeringsförsäkringen och depåförsäkringen är för privatpersoner.

1.3 Avgränsningar

Denna undersökning fokuserar sig på att hitta skillnader mellan en finsk placeringsförsäkring och en svensk motsvarande depåförsäkring för privatplacerare. Meningen är att hitta var dessa två försäkringar skiljer sig mest och på vilket sätt.

Undersökningen utförs som en skrivbordsstudie. Genom skrivbordsstudien är det meningen att få en bild av hur en placeringsförsäkring skiljer sig från en depåförsäkring och vad dessa skillnader har för betydelse för privatpersoner. Detta görs genom att läsa respektive försäkrings villkor.

Undersökningen begränsas med att endast jämföra den finska placeringsförsäkringen från finska försäkringsbolag med den svenska depåförsäkringen från svenska försäkringsbolag. Med andra ord är det inte meningen att kolla på likheterna mellan försäkringarna utan endast skillnaderna mellan dem. Detta görs på grund av att de ofta

är mycket mer lättare att förstå likheterna mellan två saker än olikheterna. Det är inte heller meningen att endast berätta vad dessa försäkringar är eftersom vem som helst kan gå in på internet och med några minuters läsande veta vad dessa försäkringar är. Dock är det värt att nämna att i detta lärdomsprov går man igenom båda försäkringarna i korthet för att förstå helheten bättre. I denna undersökning kommer det likaså inte att undersökas den finska kapitaliseringsavtalet eller den svenska fondförsäkringen eller den traditionella försäkringen. De tidigare nämnda försäkringarna skiljer sig till en del från placeringsförsäkring och depåförsäkring och därför är det inte meningen att undersöka dessa försäkringar.

1.4 Definitioner

Det är viktigt att förstå de centrala begreppen i undersökningen för att kunna förstå vad som undersökes. I denna del av lärdomsprovet är det meningen att gå igenom några centrala begrepp som kommer att användas i undersökningen. Begreppen har beskrivits i korthet så att alla de som läser undersökningen förstår vad det pratas om.

Försäkringsvokabulär är ofta väldigt formellt och är för många svår att förstå.

Lagen om försäkringsavtal (543/1994) säger att den person som ingår försäkringsavtal med försäkringsgivaren kallas för försäkringstagare. Lagen om försäkringsavtal (534/1994) definierar försäkringsgivaren som den som meddelar försäkringen, alltså till exempel försäkringsbolag.

Förmånstagare är den person eller personer till vilka sparbeloppet betalas när försäkringstiden löpt ut eller till vilka dödsfallsersättningen betalas om den försäkrade avlider under försäkringens giltighetstid. Det är försäkringstagaren som bestämmer förmånstagarna genom ett förmånstagarförordnande. (LokalTapiola, 2020)

Med försäkringsvillkoren syftar man på den text som försäkringsgivaren är skyldig att ge försäkringstagaren både före och efter att försäkringsavtalet ingåtts (Lag om försäkringsavtal 1994). Försäkringsvillkoren innehåller info om vad försäkringen ersätter och inte ersätter (Turva.fi, u. å.).

2 Teori

I denna del av lärdomsprovet är det meningen att förstå vad en placeringsförsäkring och en depåförsäkring är. I teoridelen jämförs dessa försäkringar med direkta placeringar och undersökes hurdana tidigare studier det finns angående olika aspekter inom placering.

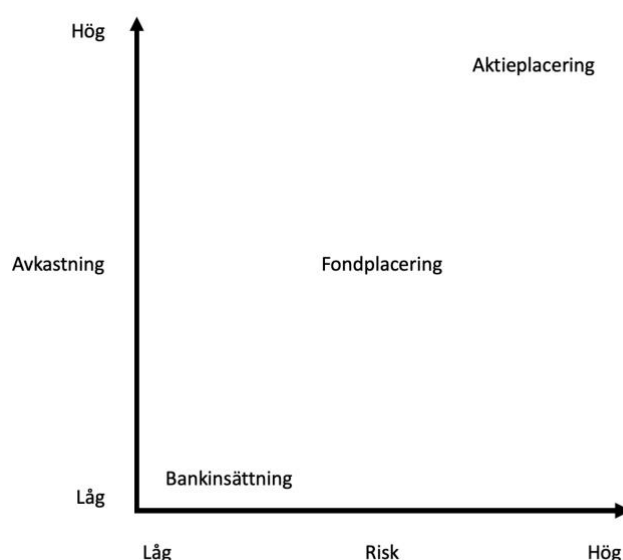
2.1 Placeringsförsäkring och Depåförsäkring

En placeringsförsäkring är en sparlivförsäkring som förenar sparandet av pengar med en livförsäkring. Avsikten med en placeringsförsäkring är att placera långsiktigt och trygga din eller dina närståendes ekonomi på ett lätt sätt. Man får ganska långt själv välja hur och vart man vill sina pengar placera, dock måste placeringsobjekten vara godkända av försäkringsgivaren. Placeringsobjekten måste vara godkända av försäkringsgivaren på grund av att det är försäkringsgivaren som äger placeringarna. Du som försäkringstagare äger inte placeringarna och har inte heller några andra rättigheter i placeringsobjekten som man valt att placera i via placeringsförsäkringen. Om de placeringar man valt inte känns rätt kan man byta placeringsobjekt. (LähiTapiola, 2020)

I Sverige däremot finns det något som heter depåförsäkring. En depåförsäkring motsvarar en finsk placeringsförsäkring. En depåförsäkring ger friheten att placera sina pengar i andra placeringsobjekt än enbart fonder som t.ex. är kännetecknande för en fondförsäkring i Sverige. (Nordnet.se, u.å.) Placeringsobjekten i en depåförsäkring kan vara aktier, fonder eller obligationer och här igen får man själv välja hur och vart man placerar sina pengar. I depåförsäkringen har man också fritt möjligheten att byta placeringsobjekt. Enligt det svenska Skatteverkets vägledning (2022) är det försäkringstagaren som står för risken som finns i placeringarna då det gäller en depåförsäkring. En depåförsäkring är också en livförsäkring. Depåförsäkringen har mycket gemensamt med den svenska fondförsäkringen. I likhet med den finska placeringsförsäkringen är det försäkringsgivaren i en depåförsäkring som äger placeringarna och inte försäkringstagaren. (Regeringens proposition, 2020)

2.2 Risker

När man placerar sina pengar finns det alltid risker. Hur stora och hurdana riskerna är beror oftast på placeringsobjekten. Detta betyder att när man placerar pengar finns det alltid en möjlighet att man förlorar en del eller alla de pengar man placerat. Med större risk kommer det oftast också en större avkastning. Nämligen, de finns en relation mellan risk och avkastningen, ju större risk desto större avkastning, och tvärtom. (Murto, 2020) Nedan hittas en graf som visar relationen mellan risk och avkastning inom placering.

Figur 1. Relationen mellan avkastning och risk.

För att bättre kunna förstå riskerna med placeringsförsäkringen och depåförsäkringen kommer riskerna att jämföras med risker som finns i direkta placeringar, såsom risker med aktieplacering och fondplacering.

Aktieplacering för med sig den största risken, därmed också den största avkastningen. Ifall aktieplacering är något som intresserar är det värt att göra det långsiktigt eftersom då minskar riskerna. Enligt Sparbanken finns det två typer av risker när vi pratar om aktieplacering; marknadsrisk och företagsrisk. Med företagsrisk menar man att det alltid finns en risk hur företaget man placerat i klarar sig. Företagsrisken kan man minska genom att placera i aktier från flera olika företag från olika branscher och t.ex. olika

länder, dvs. att man sprider sina placeringar. Marknadsrisken kan man inte helt och hållet bli av med, den berör alla företag. (Saastopankki.fi, u.å.)

Genom att placera i fonder i stället för att placera i enskilda aktier minskar risken redan en del eftersom fondplacering oftast för med sig spridning. Dock är det bra att komma ihåg att avkastningen i fondplacering inte heller är på samma nivå som i aktieplacering. I princip är det omöjligt att genom fondplacering mista alla de pengar man placerat, detta är däremot helt möjligt då man placerar i enskilda aktier. (Lounasmeri, 2015)

Det finns flera olika alternativ av fonder att placera i och beroende på fonden är också riskerna olika. Några exempel på olika fonder är: aktiefonder, räntefonder, indexfonder och blandfonder. I fondplacering har vi också företags- och marknadsrisken som de redan tidigare nämndes. Det är klart att om vi pratar om aktiefonder så är det aktiemarknadens risker som inverkar på fonden och vad det gäller räntefonder är det räntemarknadens risker som har en inverkan på fonden. Därtill finns det andra risker också; valutarisk, likviditetsrisk osv. (Lounasmeri, 2015)

En annan risk som det kan vara bra att fundera på är risken för att försäkringsbolaget som man köpt sin placeringsförsäkring eller depåförsäkring från går i konkurs. Enligt Heikinheimo (2017) har placeringsförsäkringar i Finland ingen insättningsgaranti eller något liknande system som skulle ge skydd åt försäkringstagaren ifall försäkringsbolaget går i konkurs. Dock säger Heikinheimo (2017) att i Finland går försäkringsbolag väldigt sällan i konkurs eftersom försäkringsbolagen bevakas jämt av Finansinspektionen i Finland.

I Sverige har man inte heller någon insättningsgaranti då vi pratar om försäkringssparande. Detta beror på det att det inte är försäkringstagaren som äger placeringarna, utan det är försäkringsbolaget som gör det. Dock finns det andra regler som skyddar försäkringstagaren. I Sverige måste försäkringsbolagen ha så pass mycket tillgångar, och också ett buffertkapital, att de täcker den skuld som de har till sina kunder. Dessutom har man i Sverige som försäkringstagare något som heter förmånsrätt vid konkurs. Så ifall ett försäkringsbolag i Sverige skulle gå i konkurs skulle försäkringstagarnas krav komma före allt annat. Det är dock värt att nämna att det aldrig

finns någon garanti av att tillgångarna räcker vid en eventuell konkurs. Då kan de handla om försäkringsbolaget bedrägeri eller att tillgångarna sjunkit i värde. I Sverige är det Finansinspektionen som bevakar de svenska försäkringsbolagen.

(Konsumenternas.se, u. å.)

Placeringar, till exempel aktier, över lag har oftast ingen insättningsgaranti. (rvv.fi, u. å.)

För placeringsförsäkringar gäller den samma relationen mellan avkastning och risk som för andra placeringsobjekt. Som försäkringstagare får man själva välja hur man placerar sina pengar, då är det värt att fundera hur stor risk man är färdig att ta. Här kan man också minska risken genom diversifiering. (Fine.fi, u. å.)

Samma gäller för den svenska depåförsäkringen. Som de redan i början av detta kapitel sades får man själv välja hur och vart man sina pengar placerar i en depåförsäkring. Enligt Konsumentverket (2022) ska försäkringsbolagen i Sverige berätta om riskerna som finns med en sådan försäkring.

Något allmänt om riskerna med en depåförsäkring kunde man inte hitta men man hittar information om risker på t.ex. Futur Pension och IdunLivs sidor. På IdunLivs förköpsinformation (2022) berättar man att riskerna med depåförsäkringen är sammankopplade med de placeringsobjekt man själv väljer. I princip betyder det att man själv bär risken och att riskerna beror helt enkelt på vad man väljer att placera i.

Vad det gäller placeringar och placeringsförsäkringar finns det en del andra studier. Många av de studier som man hittar på nätet jämför placeringsförsäkringar från olika försäkringsbolag, ett exempel är examensarbetet som Nurmi (2020) skrivit. Nurmi (2020) jämför placeringsförsäkringar, avkastningen, riskerna och kostnaderna. Nurmi har valt att jämföra i sin undersökning placeringsförsäkringar från flera olika finska tjänsteleverantörer.

2.3 Kostnader

Placering av pengar medför också alltid en del kostnader. Här igen beror det på placeringsobjektet och en del andra faktorer hur stora kostnaderna är, därför är det väldigt viktigt att alltid först och främst att förstå hurdana kostnader en placering medför och hur stora kostnaderna är.

I vissa fall är det inte lönsamt att placera sina pengar i t.ex. aktier alls. Detta betyder att ifall man har en väldigt liten summa pengar att placera i en aktie är kostnadernas andel mot den placerade summan så pass stort att det inte helt enkelt är lönsamt. (Roine, 2007)

Aktieplacering är relativt billigt. Kostnaderna är inte höga och oftast medför aktieplacering inte så många olika kostnader. De ända kostnaderna som egentligen uppstår är vid köp och säljningen av aktier. (Taloussuomi.fi, 2020) Då man köper eller säljer aktier betalar man en avgift som kallas för kommission eller courtage. Avgiften är antingen en procentuell del av köpesumman eller fast, hur stor kostnaden är beror på mäklaren och tjänsteleverantören. (Börsstiftelsen.fi, 2017)

Det som krävs för att kunna köpa aktier är att man öppnar ett värdeandelskonto eller investeringssparkonto (Taloussuomi.fi, 2020). Vissa tjänsteleverantörer tar en avgift för värdeandelskontot eller investeringssparkontot (Börsstiftelsen.fi, 2017).

Fondplacering däremot medför en hel del olika kostnader. I fondplacering uppstår det kostnader då man tecknar fonder eller fondandelar, då man löser in fonden och av förvaltning. Om man vill byta fond tas en bytesavgift av det. Det är tecknaren och ägaren av fonderna som får stå för kostnaderna. Tecknings och inlösenavgiften är vanligen en engångsavgift, storleken på avgiften beror på fonden. Fondernas försäljnings- och teckningsavgifter, som man vill byta till, avgör bytesavgiftens storlek. Fonder för med sig en del arbete, dvs. analysering, rapportering, värdeberäkning mm. En ersättning för detta arbete betalas i form av förvaltningskostnader. Kostnaden är oftast fast men storleken på kostnaden beror här också på fonden. (Sparbanken.fi, u. å.)

Också placeringsförsäkringar medför en del kostnader. Allmänt om kostnaderna som en placeringsförsäkring medför är svårt att hitta. Det är inte så konstigt eftersom placeringsförsäkringar ofta medför en hel del olika kostnader. Enligt Finansinspektionen ska försäkringsgivaren meddela om placeringsförsäkringens kostnader så att försäkringstagaren kan jämföra placeringsförsäkringars kostnader från andra bolag också. (Simola, 2015)

Flera försäkringsbolag informerar om kostnaderna i form av en prislista på deras nätsidor och andra förklarar en del av kostnaderna noggrannare. Till exempel försäkringsbolaget LokalTapiola berättar på deras nätsidor att de tar en årlig förvaltningskostnad, storleken på kostnaden beror på sparbeloppets storlek. Dessutom berättar det att andra kostnader beror på placeringsobjektet. Likaså nämner det att vissa placeringsobjekt tar en uttagsavgift. (Lahitapiola.fi, u. å.)

Också i depåförsäkringar finns det ett antal olika avgifter. Avgifterna beror ofta på varifrån man tar försäkringen och på placeringsobjekten. Allmänt hittar man kort om kapitalförsäkringars, som en depåförsäkring är, avgifter. Det tas en årlig fast avgift samt en avgift i procent på den totala kapitalen. Dessutom nämns det att flera försäkringar tar en avgift av det att man tar ut pengarna i förtid. Likaså nämns det att många försäkringar tar en förvaltningsavgift samt att vissa försäkringar tar också en insättningsavgift. (Konsumenternas.se, u. å.)

I flera av de studier eller undersökningar som hittas på nätet går man igenom placeringsförsäkringarnas kostnader i allmänhet. Många av dem som jämför placeringsförsäkringar eller studerar placeringsförsäkringens beskattning berättar också i sina arbeten om kostnaderna med placeringsförsäkringarna. Det är också värt att nämna att det inte finns studier eller undersökningar som skulle speciellt undersöka hur den finska placeringsförsäkringen skiljer sig från den svenska depåförsäkringen.

2.4 Beskattning

Avsikten med placeringar är ju att få mera pengar av de pengar som sätts in i placeringarna. Det är alltså meningen att få vinst av sina placeringar. All vinst som fås

från placeringarna ses i Finland som inkomster och därmed beskattas till en viss grad. I Finland betalar man kapitalinkomstskatt och ibland förvärvsinkomstskatt på avkastningen från placeringarna. Dividendinkomsterna är till viss mån skattefria i Finland. (Vero.fi, 2022)

Av att äga aktier i Finland betalas ingen skatt för. Däremot betalas skatt då aktierna säljs med vinst, då betalas kapitalinkomstskatt på försäljningsvinsten. Kapitalinkomstens skattesats är 30% upp till 30 000€ och 34% på den del som överskrider 30 000€. Dock ifall du sålt aktier under hela kalenderåret sammanlagt för högst 1000€ betalar du inte någon skatt på försäljningsvinsten. Om du säljer aktierna utan någon vinst, dras förlusten av från överlåtelsevinsterna. Om ingen vinst finns dras förlusten av från alla kapitalinkomster. (Vero.fi, 2022)

Vad det kommer till beskattningen av fonder i Finland, betalar ägaren av fonden kapitalinkomstskatt på överlåtelsevinsten. I den finska lagen ses själva placeringsfonder som skattefria samfund. Detta betyder att det inte betalas skatt på ränteinkomsterna eller överlåtelsevinsten. Kapitalinkomstens skattesats är den samma som för aktier. Försäljningsvinsten är skattefri då de sammanlagda försäljningspriserna under hela kalenderåret är högst 1000€. (Lahitapiola.fi, u. å.)

Vad det kommer till placeringsförsäkringar betalas skatt på avkastningen och detta görs först sedan när avtalet tar slut eller när man lyfter pengarna från avtalet. Då betalar försäkringstagaren kapitalinkomstskatt på avkastningen. Om du väljer att placera i en placeringsförsäkring får du oftast välja placeringsobjekten själv från olika alternativ. Ifall du inte är nöjd med de alternativen du valt får du byta placeringsobjekt. Bytet av placeringsobjekten är skattefritt. Placeringsförsäkringens försäkringsersättning kan betalas också till någon annan än själva försäkringstagaren. Då ersättningen betalas åt någon annan än försäkringstagaren betalas både kapitalinkomstskatt på avkastningen samt gåvoskatt på beloppet som sparats på försäkringen. (Lounasmeri, 2020)

Depåförsäkringen i Sverige beskattas också men på ett lite annorlunda sätt än här i Finland. I Sverige betalar man varje år skatt för sin depåförsäkring, även då placeringarna går på förlust. I Sverige betalas det inte heller någon kapitalvinstskatt då

placeringsobjektet säljs eller byts. (Seb.se, u. å.) I Sverige sköter försäkringsbolaget du har avtalet med om skattebetalningen i stället för dig och tar bara ut motsvarande belopp från din försäkring. (Skatteverket.se, u. å.)

Tidigare studier angående placeringsförsäkringarnas beskattning finns. Speciellt de åren som beskattningen på placeringsförsäkringen förändrats på något sätt har flera tagit sig tiden att studera hur beskattningen förändrats. Flera har också skrivit helt enkelt om placeringsförsäkringarnas beskattning, ett exempel är Kolaris (2020) examensarbete. Kolaris (2020) beskriver i sitt examensarbete kort om placeringsförsäkringar och går igenom beskattningen samt hur beskattningens förändrats från och med 01.01.2020.

3 Metod

I denna del av arbetet är det meningen att utförligt gå igenom metoden som valts för att få ett svar på forskningsfrågorna i detta lärdomsprov. Avsikten är att få en förståelse av varför den valda metoden är den bästa för just detta arbete och för att få en bild av hur den valda metoden hjälper oss att få svar på arbetets forskningsfrågor. Å andra sidan är det också bra att förstå varför andra metoder inte passar detta arbete alls och därför tittas det också ytligt på andra vanliga företagsekonomiska metoder. I kapitlet diskuteras det också valet av datan som används i arbetet och tillvägagångssättet.

3.1 Kvantitativ och kvalitativ undersökning

Det finns olika forskningsstilar som man kan använda sig av i forskningsprocessen. Ett bra exempel är kvantitativ och kvalitativ forskning (Ruane, 2015).

När man gör en kvantitativ forskning grundas forskningen till stor del på siffror. Med kvantitativ forskning vill forskaren förklara så noga som möjligt det som undersökes och då är siffror ofta ett bra val för det. I kvalitativ forskning i sin tur koncentreras forskaren sig på ord och bilder. Med kvalitativ forskning vill forskaren få en djupare bild och förståelse på något fenomen. Ett bra exempel som förklarar varför kvalitativ forskning i vissa fall är ett mycket bättre alternativ för forskning än kvantitativ är att det är omöjligt att mäta kärlek med siffror. Eftersom fokuset ligger på ord i kvalitativ

forskning brukar forskare använda sig av ett mycket mindre urval än vad man använder sig av i en kvantitativ forskning. (Ruane, 2015)

3.2 Val av metod

Denna undersökning kommer att utföras som en kvalitativ skrivbordsundersökning.

Avsikten med denna undersökning är ju att jämföra den svenska depåförsäkringen med den finska placeringsförsäkringen. Syftet är att få en blick av hur en placeringsförsäkring i Finland skiljer sig från en motsvarande depåförsäkring i Sverige. Undersökningen görs alltså genom att läsa igenom försäkringarnas försäkringsvillkor och hitta skillnaderna där.

Varje försäkring som försäkringsbolagen erbjuder sina kunder har försäkringsvillkor. Det är försäkringsbolagen som själv skriver och publicerar försäkringsvillkoren för varje försäkring. Eftersom försäkringsvillkoren är skrivna och publicerade av försäkringsbolagen och de nu används i denna undersökning som data, pratar vi om sekundärdata. Sekundärdata är något som finns på internet eller i annan litteratur tillgänglig för alla och som kan återbrukas i till exempel undersökningar som lärdomsprov (Fortnox.se, u. å.).

Kvalitativ sekundär forskning är en systematisk metod i vilken forskaren/skribenten jobbar med existerande data. Det är viktigt att förstå att datan kan användas inom forskning på ett sätt som är annorlunda till datas ursprungliga syfte. (Largan & Morris, 2019)

Eftersom det är meningen att bara läsa och jämföra försäkringsvillkor som är tillgängliga på internet, och inte intervjua eller utföra någon annan form av datainsamling för att få svar på forskningsfrågorna som nämndes i början av undersökningen, kändes skrivbordsundersökningen som det bästa och mest relevanta metoden för denna undersökning. I och med att fokuset i detta fall ligger på orden i försäkringsvillkoren och det är meningen att bilda en djupare mening av datan som samlats tyder det på att undersökningen utförs som en kvalitativ forskning. Ifall det

hade gjorts en kvantitativ forskning skulle undersökningen ha en forskningsfråga som kunde besvaras genom mått.

En annan tänkbar metod för denna typ av undersökning kunde vara intervjuer. Även då skulle undersökningen utföras som en kvalitativ forskning. Huruvida metoden skulle ha varit intervjuer skulle det ha behövts respondenter som är experter i denna typ av försäkringar och kan speciellt tolka försäkringsvillkoren på ett sätt som varit relevant för just detta arbete. Att ha valt denna typ av metod för undersökningen skulle ha gjort datainsamlingen en aning komplicerad. Försäkringsvillkoren i sin helhet hittas på internet. Därtill förstår skribenten av denna undersökning försäkringsvillkor och kan tolka dem på grund av erfarenheten som skribenten har som ersättningsrådgivare. Det var en av orsakerna som hade en inverkan på valet av den kvalitativa skrivbordsundersökningen.

3.3 Val av data

Datan som kommer att användas i denna undersökning är till stor del försäkringsvillkoren för de två försäkringar som det är meningen att jämföra. För att resultatet av denna undersökning ska vara så reliabel som möjligt kommer det att väljas några (3–4) försäkringsbolag i Finland som säljer placeringsförsäkringar samt några försäkringsbolag i Sverige som säljer depåförsäkringar och jämföra försäkringsvillkoren från respektive land sinsemellan.

Valet av försäkringsbolag i Finland var tämligen lätt eftersom skribenten är mer bekant med försäkringsbolagen här i Finland än i Sverige. För att få systematik i undersökningen och större pålitlighet i resultaten lagdes det ett krav på försäkringsbolagen som valdes till undersökningen.

De försäkringsbolagens försäkringsvillkor som valdes till denna undersökning valdes genom att gå in på internet och söka därifrån med sökorden ”försäkringsbolag” och ”placeringsförsäkring” samt ”försäkringsbolag” och ”depåförsäkring”. Därefter kollades det vilka försäkringsbolag som sökorden hämtade fram och av dessa valdes 3

försäkringsbolag från respektive land för denna undersökning. Därutöver uppmärksammades försäkringsbolagens marknadsandelar år 2021, speciellt i Finland.

Försäkringsbolagen som valdes från Finland är Pohjola, LokalTapiola och Fennia. Enligt Finanssiala (2022) var dessa bolag de största försäkringsbolagen enligt marknadsandel år 2021 i Finland. Det är värt att nämna att försäkringsbolaget If var på tredje plats före Fennia, enligt Finanssiala (2022), men If kunde inte väljas eftersom de inte erbjuder placeringsförsäkringar.

När skribenten gick över till att söka försäkringsbolag i Sverige som erbjuder depåförsäkringar var det inte så lätt. När skribenten sökte på internet med sökorden ”försäkringsbolag” och ”depåförsäkring” kom det knappt något fram. Det som kom fram är inte försäkringsbolag, det är mera finansbolag och banker som kom fram. Följande försäkringsbolagen som hittades och valdes från Sverige är Futur Pension, Skandia och Idun Liv.

3.4 Tillvägagångssätt

Efter att ha valt datan som används för denna undersökning är det meningen att gå igenom datan. Först och främst läser skribenten igenom försäkringsvillkoren som valts. Syftet är att hitta skillnaderna i den finska placeringsförsäkringen jämfört med den svenska depåförsäkringen. Därför anser skribenten att det är relevant att först börja med att kolla igenom försäkringsvillkoren i respektive land och se ifall det hittas stora skillnaderna i innehållet av försäkringsvillkoren.

För att göra hela processen så lätt som möjligt öppnas det ett Word dokument i Microsoft Word och där görs två tabeller, en för de finska försäkringsbolagen och en för de svenska försäkringsbolagen. Efter det läses det varje villkorspunkt igenom och skillnaderna skrevs ner i tabellerna i Word. När alla skillnader hittats gick skribenten över till Word och plockade ut de skillnader som bäst besvarade forskningsfrågan i arbetet. Dessa skillnader diskuteras i slutet av detta arbete.

3.5 Analys av data

Datan analyserades genom att jämföra de försäkringsvillkoren som valts för detta arbete. Det är värt att nämna att det inte är meningen att jämföra de finska eller de svenska försäkringsbolagens villkor sinsemellan, det är endast meningen att hitta skillnader mellan de finska försäkringsbolagens villkor med de svenska försäkringsbolagens villkor. Varje försäkringsvillkorspunkt läses igenom i sin helhet, speciellt kommer skribenten att titta på hur beskattningen, kostnaderna och avkastningen av depåförsäkringen och placeringsförsäkringen skiljer sig åt i respektive land. Dessutom kommer skribenten att titta också på andra betydande skillnader som hittas i jämföranden. De mest betydande skillnaderna kommer sedan att skrivas ner i detta arbete och diskuteras.

3.6 Reliabilitet och validitet

För att kunna bevisa att en forskning faktiskt är pålitlig och korrekt finns det flera olika verktyg som kan användas. Några exempel är reliabilitet och validitet. Med validitet uppvisar man att det som ska undersökas faktiskt undersökes och inte något annat. Medan reliabilitetens avsikt är att granska hur undersökningen kan verkställas så att den ger så följdriktiga svar som möjligt. (Ruane, 2015)

Ett exempel för att kunna beskriva reliabilitet enligt Ruane (2015) är att göra en undersökning med en personvåg som mäter vikt. För att vågen ska vara trovärdig borde den kunna ge en samma vikt varje gång, ifall man utför en undersökning så att man stiger på vågen några gånger i rad.

Ifall en annan forskare skulle göra samma forskning som i detta arbete borde hen använda sig av samma försäkringsvillkor som i denna forskning och sådana som är från samma år, i bästa fall skulle forskaren använda sig av precis samma försäkringsvillkor från samma försäkringsbolag, för att inte reliabiliteten skulle försämrats.

Försäkringsvillkoren är ofta långa och innehåller massor av information angående

försäkringen, ersättning, kostnader osv. Hur kan man vara absolut säker på att någon annan forskare kommer till samma slutsatser som jag när hen går igenom villkoren?

I början av arbetet gick vi igenom hur denna undersökning avgränsats så att det fås svar på just de forskningsfrågor som skribenten för detta arbete vill ha svar på. För att reliabiliteten ska hållas borde andra forskare avgränsa sina forskningar på samma sätt som skribenten gjort. Då handlar de om att hitta endast skillnader i de försäkringsvillkoren från de svenska försäkringsbolagen till försäkringsvillkoren i de finska försäkringsbolagen. Såklart när de pratas om personer så tittar alla på saker och ting på olika sätt men med hjälp av avgränsning kan reliabiliteten ökas. Skillnader kan vara många speciellt när vi pratar om två olika länder men redan i början av arbetet har skribenten sagt att fokuset ligger på beskattningen, lagstiftningen och de största skillnaderna som hittas i försäkringsvillkoren.

Annars är undersökningen relativt reliabel eftersom det är vissa försäkringsvillkor som valts och dessa hålls samma under hela undersökningen och i dessa försäkringsvillkor går de inte längre att göra några tilläggningar eller förändringar i.

Validiteten stöds av det att det är flera olika försäkringbolag som väljs att representera respektive land. Validiteten kunde försämrats ifall man skulle välja färre bolag i respektive land som representant. Försäkringsvillkoren är relativt trovärdiga forskningsobjekt eftersom det är sådana som är lika för alla kunder och de är skrivna i enlighet med försäkringslagstiftningen. Dessutom innehåller alla försäkringsvillkor till stor del samma information.

4 Resultat

Detta kapitel kommer att redovisa resultaten för undersökningen som gjorts. För att inte överraska med resultaten är det viktigt att ta en blick tillbaka på forskningsfrågan.

Huvudforskningsfrågan är följande: Hur skiljer sig en finsk placeringsförsäkring från en svensk depåförsäkring?

För att resultat delen ska vara så lättläst och strukturerad som möjligt kommer resultatkapitlet att innehålla flera delkapitel. Det är dock viktigt att komma ihåg att i detta kapitel kommer det endast att redovisas de allra största och märkbara skillnaderna för att inte göra undersökningen för stor. Detta betyder att precis alla skillnader som hittats kommer inte att redovisas i undersökningen.

4.1 Försäkringsvillkorens struktur

Som det redan flera gånger har nämnts är försäkringsvillkoren ofta väldigt långa, svåra och tråkiga att läsa. Trots det innehåller försäkringsvillkoren en massa viktig information om försäkringen. Försäkringsvillkoren är ofta indelade i flera försäkringsvillkorspunkter som ska förenkla läsande av försäkringsvillkoren och förnabba hittande av den mest väsentliga informationen.

Försäkringsbolagen skriver själv försäkringsvillkoren och det finns inget så kallat färdigt botten eller lista på vad allt som ska stå i försäkringsvillkoren. Därför kan försäkringsvillkoren från bolag till bolag se lite olika ut. Detta upptäcktes också i denna undersökning. Skillnader i villkorens strukturer kunde finnas redan i ett lands försäkringsbolags försäkringsvillkor. I de stora hela ser försäkringsvillkoren dock väldigt lika ut och till stor del innehåller likadan information. Dock kan informationen vara presenterad i villkoren på flera olika sätt.

I LokalTapiolas (2020) försäkringsvillkor finns det totalt 10 större villkorspunktshelheter. I Skandias (2022) försäkringsvillkor fanns det ungefär lika många, eftersom den innehöll totalt 11 större villkorspunktshelheter. De övriga försäkringsbolagens försäkringsvillkor, det vill säga Fennias (2021), Pohjolas (2021), Futur Pensions (2022) och Idun Livs (2022), innehåller totalt runt 20 större villkorspunktshelheter. Trots det innehåller försäkringsvillkoren ganska långt samma information, några av försäkringsbolagen hade bara öppnat upp något visst lite mera än de andra osv. Ingen av försäkringsbolagen stod ut på något speciellt sätt och med det menas det att ingen av försäkringsbolagen hade i sina försäkringsvillkor något sådant som ingen annan av de övriga försäkringsbolagen i undersökningen i sina villkor inte skulle ha haft.

Eftersom det inte i denna undersökning var meningen att titta på likheterna mellan försäkringarna utan endast på olikheterna så går vi kort igenom före olikheterna de villkorspunktshelheterna som inte har konstaterats ha desto större eller väsentliga skillnader. Detta har gjorts i form av en tabell där det har plockats fram de allra största villkorspunktshelheterna från de finska och svenska försäkringsbolagen. I tabellen har man sedan markerat de villkorspunktshelheter som det konstaterats finnas signifikanta skillnader i och de som inte konstateras ha haft desto större skillnader i. Eftersom de redan fanns en ganska stor skillnad i hur många villkorspunktshelheter de finns i försäkringsbolagens villkor så har man kopplat ihop några villkorspunkter, till exempel har man kopplat ihop dödsfallsersättningsvillkorspunkten med de villkorspunkter som pratar om förmånstagare och förmånstagarförordnande och bildat en villkorspunktshelhet av dem tillsammans.

Tabell 1. Skillnader i villkorspunktshelheter

Villkorspunktshelheter:	Signifikanta skillnader	Små/inga skillnader
Definitioner/termer		X
Försäkringsavtalet (innehåll)		X
Kostnader och avgifter	X	
Placeringsobjekt/-alternativ		X
Försäkringens giltighet	X	
Ändring av placeringsplan		X
Försäkringspremie och sparbelopp		X
Skatteregler	X	
Dödsfallsersättning/Återbetalningsskydd (innehåller förmånstagarförordnande)	X	
Försäkringspremie		X
Sparbelopp/försäkringsbesparningen		X
Återköp		X

I följande kapitel går skribenten igenom de villkorspunktshelheter som i tabellen ovan markerats ha signifikanta skillnader i.

4.2 Försäkringens upphörande

I försäkringsvillkorspunkten där det diskuteras försäkringens/avtalets upphörande innehåller lite annorlunda information i de finska försäkringsvillkoren jämfört med de svenska försäkringsvillkoren.

Enligt alla de finska försäkringsbolagens (LokalTapiola; villkorspunkt 2.4, Fennia; villkorspunkt 4.4 och Pohjola; villkorspunkt 3) försäkringsvillkor för placeringsförsäkring slutar försäkringen att upphöra då den försäkrade avlider. Samma sak gäller för två av de svenska försäkringsbolagens Idun Livs (2022) försäkringsvillkorspunkt 3 och Futur Pensions (2022) villkorspunkt 3 för depåförsäkring. Dessutom upphör försäkringen enligt Idun Livs villkorspunkt 3 och Futur Pensions villkorspunkt 3 då hela försäkringsvärdet har betalats ut. Däremot i Skandias (2022) försäkringsvillkor nämns det knappt något om avtalets/försäkringens upphörande. Det enda som kan hittas i Skandias försäkringsvillkor om försäkringens upphörande är från villkorspunkt E1. Enligt Skandias villkorspunkt E1 upphör försäkringen att gälla då det sker ett helt återköp av försäkringens värde.

Det som skiljer sig från de finska och de svenska försäkringsvillkoren är att i alla de finska försäkringsbolagens försäkringsvillkor står det att försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen om sparbeloppet tre år efter att försäkringen börjat är under någon viss summa. Summan skiljer sig beroende på försäkringsbolag, i de finska försäkringsbolag som valts till denna undersökning är summan mellan 150–500€. I de svenska försäkringsbolagens villkor står det ingenting om detta. Det som kan hittas från de svenska försäkringsbolagens Idun Livs (2022) och Futur Pensions (2022) allmänna försäkringsvillkor är att försäkringsbolagen har endast rätt att säga upp försäkringen om försäkringstagaren eller den försäkrade har med flit eller slarvigt gett fel eller ofullständiga för försäkringen betydelsefulla uppgifter.

4.3 Avgifter för avtalet

I avgifterna för försäkringen finns det en del skillnader också mellan respektive lands försäkringsvillkor.

Enligt LokalTapiolas (2020) villkorspunkt 6.1 och Fennias (2021) villkorspunkt 11.2 nämns att försäkringsgivaren drar från försäkringens sparbelopp en förvaltningsavgift. Enligt Fennias försäkringsvillkor dras den ovannämnda avgiften månatligen från försäkringskapitalet. Enligt alla de finska försäkringsbolagens försäkringsvillkor tas det också en avgift från sparbeloppet för särskilda åtgärder som görs. I Pohjolas (2021) försäkringsvillkor nämns inte närmare om avgifterna, det enda som står i villkorspunkten 6 är att försäkringsbesparningarna kan minska på grund av vissa avgifter som står i tariffen. I de finska försäkringsvillkoren finns det inte några specifika summor på kostnaderna. Pohjola öppnar upp placeringsförsäkringens kostnader och avgifter närmare i en skild prislista som kan hittas på deras sidor. LokalTapiola däremot har på deras hemsidor berättat närmare om förvaltningsavgiften och hur stor den är.

Medan i Futur Pensions (2022) och Idun Livs (2022) försäkringsvillkor står det klart och tydligt under försäkringsvillkorspunkten 13 allt om avgifterna för försäkringen. Enligt försäkringsvillkorspunkten 13 drar både Futur Pension och Idun Liv en fast avgift på 360 kronor per år från försäkringens värde. Därtill tar båda försäkringsbolagen en kapitalavgift av försäkringsvärdet som är, beroende på försäkringsbolag, något mellan 0,2% och 0,9%. Dock kan kapitalavgiften vara lägst 300 kronor per kvartal. Dessutom nämns det i båda försäkringsbolagens villkorspunkt 13 att försäkringskostnaderna tas ut kvartalsvis. Både Futur Pension och Idun Liv berättar i försäkringsvillkorspunkten 13 att kostnaden för försäkringsskyddet är beroende på hur stor försäkringsbeloppet är och hur gammal den försäkrade är.

Skandia (2022) berättar i försäkringsvillkorspunkten D att de tar ut avgifter för riskpremie och driftskostnad. I Skandias försäkringsvillkor kommer det inte fram storlekarna på avgifterna och inte heller närmare hur ofta avgifterna tas ut.

4.4 Skatter

I teorikapitlet i denna undersökning talades det om hur placeringsförsäkringar och depåförsäkringar beskattas.

I de finska försäkringsbolagens försäkringsvillkor för placeringsförsäkringar nämns ingenting om beskattningen som görs på avkastningen när avtalet tagit slut. Däremot står det i Fennias (2021) villkorspunkt 11.5 och Pohjolas (2021) försäkringsvillkorspunkt 6 att om det enligt lagen eller andra myndighetsbestämmelser tillhör försäkringen eller placeringsobjekten direkt eller indirekt skatter eller andra kostnader så har försäkringsgivaren rätt att dra dessa avgifter från försäkringskapitalet.

Enligt LokalTapiolas (2020) försäkringsvillkorspunkt 6.2 för placeringsförsäkringen har försäkringsgivaren rätt att dra från sparbeloppet indirekta eller direkta avgifter och skatter som enligt lagen eller myndigheter tillhör placeringsobjekten.

När man går över till de svenska försäkringsbolagens försäkringsvillkor märker skribenten att både Futur Pension (2022) och Idun liv (2022) har i sina villkor en hel villkorspunkt, villkorspunkten 14, som behandlar skatteregler för depåförsäkringen. Om man tar en blick tillbaka till teorikapitlet i undersökningen kommer man ihåg att i Sverige beskattas depåförsäkringen på ett lite annat sätt än i Finland. I Sverige dras en avkastningsskatt från försäkringens värde. I alla de svenska försäkringsbolagens försäkringsvillkor står det att avkastningsskatten grundar sig på en schablonmässigt beräknad avkastning. Därtill står det att avkastningsskatten betalas varje år oberoende om det har bildats någon avkastning eller inte. I både Idun livs och Futur Pensions försäkringsvillkorspunkt 14.1 förklara man närmare hur skatten bestäms och vilka parametrar fungerar till den schablonmässiga beräkningsgrunden. Ytterligare nämns det i Futur Pensions och Idun Livs försäkringsvillkor att depåförsäkringen är en produkt som det inte debiteras någon kapitalvinstskatt på. Detta hittas inte direkt från någon villkorspunkt i villkoren utan det nämns genast i början av villkoren där det kort berättas om produkten.

4.5 Dödsfallsersättningen

En central del av en finsk placeringsförsäkring och en svensk depåförsäkring är ju det att den innehåller en livförsäkring. Därför är det viktigt att undersöka ifall den har skillnader mellan respektive land.

Enligt LokalTapiolas (2020) villkorspunkt 2.1, Pohjolas (2021) villkorspunkt 1 och Fennias (2021) villkorspunkt 2.1 ingår det i försäkringsavtalet rätten till sparbeloppet och dödsfallsersättning eller livförsäkringsersättning, som de i Fennias försäkringsvillkor står. Enligt Fennias villkorspunkt 14.1, LokalTapiolas villkorspunkt 9.1 och Pohjolas villkorspunkt 1 betalas dödsfallsersättningen eller livförsäkringsersättningen åt förmånstagaren i de fall då den försäkrade avlider under försäkringens giltighetstid. Som sammanfattning kan det sägas att i de finska försäkringsbolagens försäkringsvillkor för placeringsförsäkringen står det kort och koncist att en ersättning betalas ut till förmånstagaren ifall den försäkrade avlider då försäkringen är i kraft. Ersättningsbeloppet är enligt LokalTapiolas villkorspunkt 9.1 100 procent av sparbeloppet. Enligt Pohjolas villkorspunkt 1 anges ersättningsbeloppet i försäkringsbrevet.

Också den svenska depåförsäkringen innehåller en så kallad livförsäkring. De svenska försäkringsbolagen Idun Liv (2022) och Futur Pension (2022) kallar det för återbetalningsskydd. I depåförsäkringen gäller samma som i placeringsförsäkringen; ersättning betalas åt förmånstagaren ifall den försäkrade avlider under försäkringstiden. Det som skiljer sig från de finska försäkringsbolagens villkor är att i de svenska försäkringsbolagens villkor går det närmare in på de åt vem återbetalningsskyddet betalas ifall det inte skulle finnas en förmånstagare. Endast i Fennias (2021) av de finska försäkringsbolagens försäkringsvillkor, villkorspunkt 14.3, nämns det att förmånstagare till livförsäkringsskyddet är de anhöriga om inte försäkringstagaren meddelat annat.

Dessutom nämns det också i de svenska försäkringsvillkoren åt vem ersättningen betalas i de fall då till exempel försäkringstagaren avlider och den försäkrade är en annan person än försäkringstagaren. Så enligt Futur Pensions villkorspunkt 9 och Idun Livs försäkringsvillkorspunkt 9.4 sägs det att om den försäkrade avlider och försäkringstagaren är inte samma person som den försäkrade, avslutas försäkringen och återbetalningsskyddet betalas åt försäkringstagaren. Tillika står de i Idun Livs försäkringsvillkorspunkt 9.4 att ifall försäkringstagaren avlider och försäkringstagaren inte är samma person som den försäkrade, så övergår försäkringen till försäkringstagarens dödsbo. Medan i Futur Pensions försäkringsvillkorspunkt 9 står det

att ifall det är försäkringstagaren som avlider och försäkringstagaren och den försäkrade inte är samma person så betalas återbetalningsskyddet till förmånstagaren. Ifall det skulle råka sig att förmånstagaren är samma person som den försäkrade kan den försäkrade bli den nya ägaren till försäkringen enligt Futur Pensions villkorspunkt 9.

Enligt Futur Pensions villkorspunkt 9 och Idun Livs villkorspunkt 9.4 står det att om försäkrade och försäkringstagaren är samma person, och som skulle avlida, och det inte finns någon förmånstagare så skulle återbetalningsskyddet betalas till försäkringstagarens dödsbo. Enligt Skandias (2022) försäkringsvillkorspunkt F1 står det ifall den försäkrade dör sker det alltid en utbetalning från försäkringen.

Enligt Futur Pensions villkorspunkt 9 och Idun Livs villkorspunkt 9 tecknas företagsägda kapitalförsäkringar alltid utan förmånstagare. Ifall den försäkrade dör övergår försäkringsvärdet till företaget.

5 Diskussion

I detta kapitel är det meningen att analysera och diskutera resultaten av undersökningen. Resultaten hittar du i föregående kapitel. Dessutom är det meningen att så att säga knyta ihop säcken i detta kapitel, i och med att i detta kapitel förenas undersökningens syfte, teori och resultaten. Viktigt för undersökningen och för framtida liknande undersökningar är att också diskutera den valda metoden och fundera ifall någon annan metod skulle ha varit mer gynnsam för undersökningen. Likaså diskuteras det i detta kapitel kort varför det finns skillnader i dessa två länders försäkringar.

5.1 Resultatdiskussion

I detta kapitel är det meningen att diskutera resultaten och koppla ihop resultaten med undersökningens syfte och den teoretiska referensramen.

Det väsentliga för alla de försäkringsvillkor som undersöktes i arbetet var att de i stora drag innehöll samma information oavsett land. Då menar man att man kunde hitta i både de finska och i de svenska försäkringsvillkor samma villkorspunktshelheter.

Skillnaderna kom fram i undersökningen när skribenten gick närmare in på vad som stod under villkorspunktshelheterna.

Resultatet redovisar att det finns skillnader speciellt i beskattningen av den finska placeringsförsäkringen och den svenska depåförsäkringen. Som det redan i teori delen presenterades betalas det av den finska placeringsförsäkringen kapitalinkomstskatt på avkastningen som placeraren får när försäkringen/avtalet tar slut. Däremot i Sverige betalar placeraren skatt varje år på depåförsäkringen, även om placeringarna är på förlust. I resultaten kom de fram att i de finska försäkringsbolagens försäkringsvillkor nämns det knappt något om skatterna, vilket kanske inte är så konstigt eftersom skatterna inte berör själva placeringarna eller försäkringen då försäkringen är i kraft. Däremot blir skattebetalning av avkastningen i Finland aktuellt först då försäkringen tar slut och är inte på försäkringsgivarens eller försäkringsbolagens ansvar utan på placerarens ansvar. Däremot i de svenska försäkringsbolagens försäkringsvillkor kunde det hittas en hela villkorspunktshelhet för skatter och skatteregler. Det kan konstateras att det är värt att nämna om skatten, skattereglerna och hur skatten bestäms i de svenska försäkringsbolagens försäkringsvillkor för att skatten betalas årligen och kostnaden för skatten tas från försäkringskapitalet, därmed är det en väsentlig del av försäkringen även då försäkringen är i kraft.

Också en del skillnader kunde finnas i försäkringarnas kostnader. I arbetet tittades det endast på kostnaderna som uppstår i och med försäkringen. Dessutom kan de förekomma en del kostnader för placeringsobjekten men närmare summor för placeringsobjekten diskuterades inte i någondera lands försäkringsvillkor. Här igen var de svenska försäkringsbolagen som hade i sina försäkringsvillkor öppnat upp avgifterna och storlekarna på avgifterna mycket noggrant. Medan i de finska försäkringsbolagens försäkringsvillkor står det mycket kort om avgifterna för försäkringen och berättar bara att man hittar närmare uppgifter om avgifterna i prislistan som är skilt från försäkringsvillkoren. Som det redan i teori delen diskuterades så beror kostnaderna mycket på försäkring och speciellt på vilka placeringsobjekt placeraren väljer att placera i. Det kan också konstateras på basen av den teoretiska referensramen och resultaten att den svenska depåförsäkringen kan innehålla/innehåller mera avgifter än den finska

placeringsförsäkringen om man inte inkluderar avgifterna som beror på placeringsobjekten.

Det som signifikant skilde sig i villkorspunktshelhet ”Avtalets upphörande” mellan Finland och Sverige var det att i de finska försäkringsbolagen hade rätt att säga upp avtalet om sparbeloppet en viss tid efter att försäkringen börjat är under ett visst belopp. Inget sådant nämndes i de svenska försäkringsbolagens villkor. Detta lämnar frågan, ifall de har något sådant i Sverige överhuvudtaget eller är det bara något som finns i Finland, öppen? Då kan det konstateras att eftersom det inte står något om det i de svenska försäkringsbolagens försäkringsvillkor så borde de inte överhuvudtaget vara något som i depåförsäkringen är möjligt, att försäkringsgivaren säger upp avtalet om sparbeloppet en viss tid efter att försäkringen börjat är under ett visst belopp.

5.2 Skillnaderna i försäkringsvillkoren

Det är kanske lätt att förstå att det finns skillnader när två olika länders försäkringsvillkor jämförs. Men det som kanske inte är så lätt att förstå och som inte i denna undersökning heller kommer fram är att varför det finns skillnader. I denna del av undersökningen ska skribenten diskutera orsakerna till skillnaderna.

Som resultaten redovisar så kan det hittas skillnader i hur depåförsäkringen och placeringsförsäkringen beskattas. Orsaken till att det finns skillnader i hur Finland och Sverige beskattar sina produkter hittas i lagstiftningen. Lagen ser helt enkelt olika ut i Finland jämfört med Sverige och därför finns det också skillnader i dem.

Som det redan tidigare nämnts i undersökningen är det försäkringsbolagen som själv skriver sina försäkringsvillkor och får därmed ganska långt själv bestämma vad som finns med i dem. Dock kan försäkringsbolagen inte gå emot ett landets lagstiftning och måste skriva sina försäkringsvillkor i enlighet med lagstiftningen. Angående detta kunde skribenten inte hitta någon närmare information på nätet även om flera olika sökord användes för att få fram någon slags information om till exempel varför det kan finnas skillnader i försäkringsvillkoren. Det enda som skribenten kunde hitta var att det

kan finnas skillnader i villkoren beroende på bolag och också produkten. Dessutom nämns det att försäkringsbolagen har rätt att göra ändringar i försäkringsvillkoren. Eftersom det finns så lite information om varför försäkringsvillkoren innehåller skillnader kunde det vara intressant att undersöka och studera det ämnet vidare. Det kunde vara ett ämnesförslag för framtida undersökningar också.

5.3 Metoddiskussion

Undersökningens syfte var att hitta skillnader mellan den finska placeringsförsäkringen och den svenska depåförsäkringen. Detta gjordes genom att jämföra och analysera båda försäkringars försäkringsvillkor. Metoden som användes i undersökningen var alltså kvalitativ skrivbordsundersökning. Mer om den valda metoden hittas i kapitel 3.

Redan i kapitel 3 diskuterades en del varför den valda metoden var den bästa just för denna undersökning. Nu är det dock meningen att titta tillbaka efter att undersökningen gjorts hur bra den valda metoden fungerade och ifall det uppstod några svårigheter med den.

Försäkringsvillkorens avsikt är att berätta åt försäkringstagaren hurdan försäkringen är, därför kändes jämförande av två försäkringars försäkringsvillkor som ett bra alternativ för att lära sig hurdana skillnader det finns i den finska placeringsförsäkringen och den svenska depåförsäkringen. Därför kändes också den kvalitativa skrivbordsundersöknings metoden som den bästa i detta fall. Ingen annan metod skulle ha kunnat vara lämpligare i detta fall. Dock förorsakade den valda metoden också en del utmaningar.

Metoden fungerade bra eftersom försäkringsvillkoren berättar typ allt om försäkringarna, därför kunde allt hittas i dem. Dessutom fungerade metoden bra eftersom försäkringsvillkoren var lätta att hitta på internet.

Det som i sin tur förorsakade en del utmaning i undersökningen är att när skribenten undersöker och jämför försäkringsvillkor från två olika land så finns det en hel del skillnader i dem helt från det att hur de är uppbyggda till infon som finns i dem. Under

undersökningen upptäcktes det också att skillnaderna i försäkringsvillkoren kunde vara märkbara redan i ett lands försäkringars försäkringsvillkor. Detta gjorde det svårt att endast välja bara de allra märkbaraste skillnaderna som senare presenterades i undersökningen också för att massan av skillnaderna till en del var stor. Det gällde att endast fokusera sig på sådana skillnader som kan ha den största betydelsen för en privatperson i valet mellan försäkringarna. Eftersom de inte heller var meningen att undersöka bara ett lands försäkringars försäkringsvillkor gjorde skillnaderna i försäkringsvillkoren det svårt att inte gå över till att jämföra bara ett lands försäkringars försäkringsvillkor sinsemellan.

En annan utmaning var också det att försäkringsvillkoren är långa och innehåller en massa information. Dessutom är de skrivna med väldigt sakligt språk och ofta är villkoren för många av oss väldigt svåra att förstå eftersom de i många fall lämnar rum för tolkningar som kan gå helt fel. Även för skribenten som jobbar på ett försäkringsbolag och dagligen handskas med försäkringsvillkor var det emellertid svårt att förstå och tolka precis alla villkorspunkter eftersom skribenten inte själv jobbar med just denna typ av försäkringar.

I detta fall skulle egentligen ingen annan metod fungera bättre än den valda metoden. Ifall man ville använda någon annan metod så borde man ändra på hela undersökningen eller möjligtvis använda sig av två olika metoder och förena dem i undersökningen. Ett exempel kunde vara att utöver skrivbordsundersökningen intervjua personer som jobbar dagligen med dessa två försäkringar. Detta kunde resultera till en bredare tolkning av försäkringsvillkorspunkterna, vilket i sin tur kunde leda till utförligare resultat.

6 Slutsatser

Syftet med lärdomsprovet var att undersöka hur den finska placeringsförsäkringen skiljer sig från den svenska depåförsäkringen. För att komma till syftet var det meningen att jämföra den finska placeringsförsäkringen med den svenska depåförsäkringen genom att se hur respektive försäkringars försäkringsvillkor skiljer sig från varandra. För att få mera kött på benen så att säga valdes det från respektive land tre försäkringsbolag som erbjuder ovannämnda försäkringar. Syftet med arbetet var

också att undersöka hur ifrågakommande försäkring beskattas eftersom beskattning är en väsentlig del av placering. I arbetet undersöktes de valda försäkringsbolagens försäkringsvillkor i sin helhet och resultaten begränsades till de mest märkbaraste och enligt skribenten intressantaste/väsentligaste skillnaderna som hittades i försäkringsvillkoren.

Som slutsats kan det dras att när det pratas om två olika länder och deras försäkringsvillkor kan det förväntas sig finnas en hel del skillnader redan i hur försäkringsvillkoren är uppbyggda och vilken info som kan hittas i dem. En hel del skillnader kunde redan bara hittas i de finska försäkringsbolagens försäkringsvillkor, dock var de ganska små skillnader. Det är ändå försäkringsbolagen själv som skriver och publicerar försäkringsvillkoren så det är inte konstigt att de finns olikheter i dem. Dock kunde det hittas i båda ländernas försäkringsvillkor vissa villkorshelheter som innehöll ungefär samma/likadan info. Även om skribenten tog sin tid och studerade ifall det finns någon lag som skulle kräva vad som måste stå i försäkringsvillkoren kunde skribenten inte hitta någon information om detta.

6.1 Arbetets begränsningar

Efter att ha tagit en tillbakablick över hela arbetet finner skribenten en del brister i undersökningen. För det första innehåller försäkringsvillkoren diverse information, är långa och är i vissa fall svåra att förstå. Likaså lämnar de då och då rum för tolkningar som människor fattar på olika sätt. Dessutom är försäkringsvokabulären inte de enklaste att förstå.

I detta arbete är de skribenten som gjort sina egna tolkningar av försäkringsvillkoren och på basen av dem kommit till resultaten. Även om skribenten har kunskap inom försäkringar och att läsa/tolka försäkringsvillkor, är det bara på en allmän nivå i detta fall eftersom skribenten inte är alls bekant med denna typ av försäkringar och försäkringsvillkor. Likaså skulle skribenten ha haft nytta i detta arbete av kunskap i placering över lag. Kunskap inom denna typ av försäkringar skulle definitivt ha medfört en mer omfattande diskussion och skulle därmed också ha ökat arbetets pålitlighet.

Den stora mängden information i försäkringsvillkoren, kunskapsbristen och mängden skillnader i respektive lands försäkringsvillkor har förorsakat det att skribenten själv valt de som hon insett som väsentliga för undersökningen. Detta betyder att det villkorspunkterna som skribenten uppfattat som väsentliga kanske inte har ett så stort värde för undersökningen som skribenten tänkt sig.

6.2 Förslag till framtida undersökningar

Förslag till framtida undersökningar kunde vara det att kombinera två metoder för att få utförligare resultat och på så sätt öka undersökningens validitet samtidigt, ifall respondenter var sådana som jobbar med just dessa försäkringar i respektive land.

Det finns flera olika sätt att forskare vidare i ämnet. En intressant sak som knappt berördes i denna undersökning är placeringsobjekten i placeringsförsäkringen och depåförsäkringen. Ett exempel kunde vara att jämföra hurdana placeringsobjekt som den finska placeringsförsäkringen har att erbjuda med de placeringsobjekt som den svenska depåförsäkringen har att erbjuda. Dessa försäkringar är sådana försäkringar som placeraren själv får välja placeringsobjekten, dock fanns det en del begränsningar i dem också från försäkringsgivarens sida.

7 Källor

- Börsstiftelsen.fi. (10 december 2017). *Näin aloitat osakesijoittamisen eli nyrkkisääntöjä aloittelijoille*. <https://www.porssisaatio.fi/blog/2017/12/10/nain-aloitat-osakesijoittamisen-eli-nyrkkisaantoja-aloittelijalle/>
- Fennia.fi. (1 april 2021). *Fennia-spar försäkringsvillkor*. Fennia.fi. <https://www.fennia.fi/fennia-spar-foersaekringsvillkor#14%20Livf%C3%B6rs%C3%A4kringsskydd%20och%20Livf%C3%B6rs%C3%A4kringsers%C3%A4ttning>
- Finanssiala Ry. (1 april 2021). *Ruotsalaiset voittavat Suomalaiset sijoittamisinnossa – into on kuitenkin kasvussa*. Finanssiala.fi. <https://www.finanssiala.fi/uutiset/ruotsalaiset-voittavat-suomalaiset-sijoittamisinnossa-luku-on-kuitenkin-kasvussa/>
- Finanssiala.fi. (20 april 2022). *Vakuutusvuosi 2021*. <https://www.finanssiala.fi/wp-content/uploads/2022/04/Vakuutusvuosi-2021.pdf>
- Fine.fi. (U.å). *Personförsäkringar*. Försäkrings- och finansrådgivningen. <https://www.fine.fi/sv/vi-hjalper-med/personforsakringar/livforsakring-spar-och-placeringsforsakringar.html>
- Fortnox.se. (U.å). *Vad är sekundärdata?* <https://www.fortnox.se/fortnox-foretagsguide/ekonomisk-ordlista/sekundardata>
- Futurpension.se. (1 oktober 2022). *Allmänna försäkringsvillkor – Futur Pension*. <https://futurpension.se/Document/Download/965/Allm%C3%A4nna%20f%C3%B6rs%C3%A4kringsvillkor%3A%20Futur%20Pensionpdf>
- Futurpension.se. (1 oktober 2022). *Produktvillkor – Kapitalförsäkring Depåförsäkring*. <https://futurpension.se/Document/Download/1383/Produktvillkor%20Kapitalf%C3%B6rs%C3%A4kring%3A%20Dep%C3%A5f%C3%B6rs%C3%A4kringpdf>
- Heikinheimo, H. (20 juni 2017). *Vakuutuskuoret: Kannattaako sijoitusvakuutus?* Sijoittaja.fi. <https://www.sijoittaja.fi/60607/vakuutuskuoret-kannattaako-kapitalisaatiosopimus-tai-sijoitusvakuutus/>
- Idunliv.se (1 april 2022). *Allmänna försäkringsvillkor*. <https://www.idunliv.se/media/1107/allmanna-forsakringsvillkor.pdf>
- Idunliv.se. (11 maj 2022). *Förköpsinformation till dig som kund inför ditt val av Kapitalförsäkring Depå*. https://www.idunliv.se/media/1092/forkopsinformation_kapitalforsakring-depa-idun.pdf

- Idunliv.se. (1 juli 2022). *Produktvillkor – Kapitalförsäkring Depå*.
https://www.idunliv.se/media/1094/produktvillkor_kapitalforsakring-depa-idun.pdf
- Jäntti, E. (7 december 2021). *Suomalaiset sijoittavat nyt ennätystahtiin*. <https://www.op-media.fi/sijoittaminen/suomalaiset-sijoittavat-nyt-ennatystahtiin/>
- Kolari, S. (2020). *Sijoitusvakuutusten verotus*. [Examensarbete, Haaga-Helia Ammattikorkeakoulu]. Theseus.fi.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/333156/Kolari_Sanni_ONT.pdf?sequence=2
- Konsumenternas.se. (U.å). *Kapitalförsäkringar*.
<https://www.konsumenternas.se/sparande--pension/sparande/kapitalforsakringar/sa-fungerar-en-kapitalforsakring/#regler-for-att-skydda-spararnas-tillgangar>
- Konsumenternas.se. (U.å). *Skatteregler och avgifter*.
<https://www.konsumenternas.se/sparande--pension/sparande/kapitalforsakringar/skatteregler-och-avgifter/>
- Konsumentverket.se. (22 juni 2022). *Försäkringsbolag säljer kapitalförsäkringar utan riskinformation*. <https://www.konsumentverket.se/aktuellt/nyheter-och-pessmeddelanden/nyheter/2022/granskning-av-kapitalforsakringar/>
- Lag om försäkringsavtal (28.06.1994/543)*. Finlex.fi.
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1994/19940543>
- Lahitapiola.fi. (U.å). *Beskattningen av placeringsfonder*.
<https://www.lahitapiola.fi/sv/person/placeringar-och-kapitalforvaltning/information-till-placeraren/for-fondspararen/beskattningen-av-placeringsfonder>
- Lahitapiola.fi. (U.å). *Placeringsförsäkring*.
<https://www.lahitapiola.fi/sv/person/placeringar-och-kapitalforvaltning/placeringsforsakring>
- Laitinen, H. (16 juli 2021). *Some sijoitusnevojana*. <https://www.op-media.fi/op-keski-suomi/some-sijoitusnevojana/>
- Largan, C., & Morris, T. (2019). *Qualitative secondary research – A step-by-step guide*. SAGE publications Ltd. https://perlego.com/book/1431882/qualitative-secondary-research-a-stepbystep-guide-pdf/?utm_medium=share&utm_source=perlego&utm_campaign=share-book
- Lounasmeri, S. (24 februari 2020). *Placerarens skatteguide 2020*. Börsstiftelsen.
https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2017/06/vero_opas_2020_170x245_sve_b-1.pdf

- Lounasmeri, S. (30 april 2015). *Placeringsfondsguide*. Børsstiftelsen.
https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2015/05/sijoitus_rahasto_opas_2015_sve_b.pdf
- LähiTapiola sijoitusvakuutus ehdot. (1 januari 2020). LähiTapiola.
<http://public.egate.fi/lahitapiola/lahitapiola/fi/tiedostot/192144/>
- Marthaförbundet. (1 mars 2021). *Att placera pengar*. Poddavsnitt. Soundcloud.
<https://www.martha.fi/vardagskunskap/att-spara-pengar-1>
- Murto, J. (2020). *Sijoittamisen riskit ja riskienhallinta*. [Examensarbete, LAB-ammattikorkeakoulu]. Theseus.fi.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/349051/Murto_Jasmin.pdf?sequence=2
- Nordnet.se. (U.å) *Vad är skillnaden mellan fondförsäkring och depåförsäkring?*
<https://www.nordnet.se/faq/2844-vad-aer-skillnaden-mellan-fondfoersaekring-och-depafoersaekring>
- Nurmi, M. (2020). *Sijoitusvakuutusten vertailu 2020*. [Examensarbete, Jyväskylän ammattikorkeakoulu]. Theseus.fi.
<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/355422/Nurmi%20Mikko%20opinn%20E4ytety%20F6.pdf;jsessionid=AC33E77B73600A9F8E7465204C2F530F?sequence=2>
- Okkonen, K. (26 november 2019). *Näin 6000 suomalaista sijoittaa rahojaan juuri nyt – katso summat ja kohteet*. <https://www.is.fi/taloussanomat/oma-raha/art-2000006320472.html>
- Op.fi. (1 mars 2021). *Försäkringsvillkor för OP-fondförsäkring*.
<https://www.op.fi/tac?did=Hesaa0000001820&cs=38b684e412ed8a89fe30287e0d32042dd7ea804313e8c1e17d7ccbd2fd878a7f>
- Rahoitusvakausrasto. (U.å). *Mitkä talletukset ovat suojattuja?* Rvv.fi.
<https://rvv.fi/suojatut-talletukset>
- Roine, S-L. (28 februari 2007). *Aktieguide*. Børsstiftelsen.
https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2012/04/22085-osakkaanopas_SE_lores1.pdf
- Ruane, J. M. (2015). *Introducing social research methods (edition 1)*. Wiley-Blackwell.
https://perlego.com/book/996579/introducing-social-research-methods-essentials-for-getting-the-edge-pdf/?utm_medium=share&utm_source=perlego&utm_campaign=share-book
- Saastopankki.fi. (U.å). *Vilka kostnader anknyts till fonder?*
<https://www.saastopankki.fi/sv-se/spara-placera/fonder/informationomattsparaifonder/fondernas-kostnader>

- Saastopankki.fi. (U.å). *Risker med placeringar*. <https://www.saastopankki.fi/sv-se/kundservice/tips/spara-placera/risker-med-placeringar>
- Schultz, M. (1 augusti 2022). *Sparar och spenderar du på samma sätt som andra svenskar?* <https://www.ap7.se/blogg/sparar-och-spenderar-du-pa-samma-satt-som-andra-svenskar/>
- Seb.se. (U.å). *Depåförsäkring*. <https://seb.se/privat/pension-och-forsakring/depaforsakring>
- Simola, U. (14 juli 2015). *Vaadi selvitys sijoitusvakuutuksen kuluista*. Taloustaito.fi. <https://www.taloustaito.fi/Rahat/Vaadi-selvitys-sijoitusvakuutuksen-kuluista/#862b1e1c>
- Skandia.se. (2022). *Kapitalförsäkring depå – försäkringsvillkor*. <https://skandia.shop.strd.se/ftp/pdf/90377.pdf>
- Skatteverket.se. (U.å). *Svensk kapitalförsäkring*. <https://www.skatteverket.se/privat/skatter/forsakringar/avkastningsskattpasven-skalivforsakringar/svenskkapitalforsakring.4.71004e4c133e23bf6db800024553.html>
- Skatteverket.se. (2022) *Traditionell försäkring, fondförsäkring och depåförsäkring*. <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2022.12/2894.html#h-Depaforsakringar>
- Sveriges riksdag. (14 oktober 2020). Regeringens proposition 2020/21:33. Punkt 4.3. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/proposition/avgifter-vid-aterkop-och-flytt-av-fond--och_H80333/html#page_8
- Taloussuomi.fi. (19 januari 2020). *Osakesijoittaminen*. <https://www.taloussuomi.fi/sijoitus/osakesijoittaminen>
- Turva.fi. (U.å). *Vakuutusehdot- ja oppaat*. <https://www.turva.fi/henkiloasiakkaat/sisaltosivu/ja/turvatietao/vakuutusehdot>
- Vero.fi. (5 september 2022). *Placeringar*. <https://www.vero.fi/sv/privatpersoner/egendom/placeringar/>
- Vero.fi. (29 juni 2022). *Aktieförsäljning*. <https://www.vero.fi/sv/privatpersoner/egendom/placeringar/aktieforsaljnin/>

8 Bilagor

Bilaga 1 – Skrivbordsundersökning

Finska försäkringsbolag	
Avtalets upphörande	
Försäkringsbolag	Villkorspunkt
LokalTapiola	<p>Villkorspunkt 2.4: Avtalet upphör när: avtalets giltighetstid upphör, när den försäkrade dör, anmälan om uttag av hela det återstående sparbeloppet anländer till försäkringsgivaren eller när sparbeloppet av annan orsak tar slut, eller när försäkringstagaren säger upp avtalet.</p> <p>Försäkringsbolaget har dessutom rätt att avsluta avtalet ifall sparbeloppet tre år efter att försäkringen började är under 150.</p>
Pohjola	<p>Villkorspunkt 3: Försäkringen upphör när avtalet upphör, när den försäkrade fyller 100 år, när den försäkrade dör, när försäkringstagaren eller försäkringsbolaget säger upp avtalet, anmälan om uttag av hela det återstående sparbeloppet anländer till försäkringsgivaren eller när sparbeloppet av annan orsak tar slut.</p> <p>Försäkringsbolaget har dessutom rätt att avsluta avtalet ifall sparbeloppet tre år efter att försäkringen började är under 500€.</p>
Fennia	<p>Villkorspunkt 4.4: Försäkringen upphör senast då försäkringstiden löper ut, när den försäkrade fyller 100 år, när den försäkrade avlider eller i samband med att försäkringen sägs upp och hela det återstående försäkringskapitalet återköps när det skriftliga meddelandet om uppsägningen kommer till Fennia Liv. Försäkringen upphör också när försäkringskapitalet inte längre räcker till för debiteringar för att upprätthålla försäkringsskyddet.</p> <p>Villkorspunkt 4.5: Fennia Liv har rätt att säga upp försäkringen om de försäkringspremier som betalats in i försäkringen inom tre år från det att försäkringen började är under 200 euro eller om försäkringskapitalet efter ett återköp av försäkringen är mindre än 600 euro. Försäkringen upphör efter en månad från det att Fennia Liv skickade meddelandet om uppsägningen till den adress som försäkringstagaren meddelat.</p>

Svenska försäkringsbolag	
Avtalets upphörande	
Försäkringsbolag	Villkorspunkt

Futur Pension	Villkorspunkt 3: Försäkringstid är tiden från försäkringens tecknande till dess att försäkringen avslutats, vilket antingen sker då hela försäkringsvärdet är utbetalt, eller om den försäkrade avlider. Försäkringstiden kan som längst vara till dess att den försäkrade uppnått 95 års ålder.
Idun Liv	Villkorspunkt 3: Försäkringstid är tiden från försäkringens tecknande till och med att försäkringen avslutats, vilket antingen sker då hela försäkringsvärdet är utbetalt, eller om den försäkrade avlider. Försäkringstiden kan som längst vara till dess att den försäkrade uppnått 101 års ålder.
Skandia	Villkorspunkt E1: Ett återköp kan vara helt eller partiellt. Helt återköp innebär att försäkringens värde betalas ut kontant. Därefter upphör försäkringen att gälla.

Finska försäkringsbolag	
Avgifter för avtalet	
Försäkringsbolag	Villkorspunkt
LokalTapiola	Villkorspunkt 6.1: Försäkringsgivaren avdrar från sparbeloppet de i prislistan fastställda förvaltningsavgifterna för avtalet samt de i prislistan fastställda handläggningsavgifterna för åtgärderna som vidtagits på uppdrag av försäkringstagaren. Förvaltningsavgifter och arvoden fördelas på placeringsobjekten i den proportion som motsvarar sparbeloppen som anslutits till placeringsobjekten.
Pohjola	Villkorspunkt 6: Försäkringsbesparingen minskar eller kan minska till följd av kostnader i enlighet med beräkningsgrunderna och tariffen och av eventuella åtgärdsavgifter, sänkningar i placeringsobjektets värde och eventuella uttag av försäkringsbesparingen. Åtgärdsavgifter debiteras för de särskilda åtgärder som vidtagits. Specialåtgärderna och de gällande åtgärdsavgifter debiteras för dem bestäms enligt tariffen.
Fennia	Villkorspunkt 11.2: Från försäkringskapitalet tas månatligen ut förvaltningsavgifter enligt försäkringsavtalet och premier för livförsäkringsskyddet som hör till försäkringen. När hela försäkringen upphör debiteras dessa poster på dagen för upphörandet. Villkorspunkt 11.3: Expeditions- och uttagsavgifter enligt prislistan tas ut från försäkringskapitalet på betalningsdagen.

Svenska försäkringsbolag	
Avgifter för avtalet	
Försäkringsbolag	Villkorspunkt
Futur Pension	Villkorspunkt 13: Fast avgift: 360 kr per år Premieavgift: 0–1,5 % på inbetald premie (vid engångspremie max 75 000 kr) Kapitalavgift: 0,9 % av försäkringsvärdet per år (dock lägst 300 kr per kvartal) Uttagsavgift: 0 kr Återköpsavgift: 0 kr Kostnaden för försäkringsskyddet är beroende av försäkringsbeloppets storlek och den försäkrades ålder. Försäkringsavgifter, kostnad för försäkringsskydd och avkastningsskatt tas från försäkringens värde. Kostnaderna dras

	från till depån knutet likvidkonto eller genom försäljning av depåttillgångar. Försäkringsavgifter tas ut kvartalsvis.
Idun Liv	<p>Villkorspunkt 13:</p> <p>Insättningsavgift: 0 %</p> <p>Kapitalavgift: 0,2 % (dock lägst 300 kr per kvartal)</p> <p>Fast avgift: 360 kr per år, tas ut kvartalsvis</p> <p>Återköpsavgift: 0 kr</p> <p>Riskkostnad beroende på ålder och storlek på kapital</p> <p>Kostnaden för försäkringsskyddet är beroende av försäkringsbeloppets storlek och den försäkrades ålder.</p>
Skandia	Villkorspunkt D: Skandia tar ut avgifter för riskpremie, driftskostnad samt skatter. Vid försäkringens tecknande lämnas information om respektive avgifts storlek som gäller vid tidpunkten för försäkringens tecknande.

Finska försäkringsbolag	
Skatter	
Försäkringsbolag	Villkorspunkt
LokalTapiola	<p>Villkorspunkt 6.2: Om placeringsobjekten är belagda med direkta eller indirekta skatter, andra avgifter fastställda av myndigheter eller handelsavgifter som försäkringsgivaren ska betala eller om placeringsobjekten som anslutits till avtalet är underställda sådana, har Försäkringsgivaren rätt att debitera ett motsvarande belopp från sparbeloppet.</p> <p>OBS! I försäkringsvillkoren nämns ingenting om beskattningen som görs på avkastningen när avtalet upphör.</p>
Pohjola	<p>Villkorspunkt 6: Om det dessutom till försäkringen, försäkringsbesparingen eller försäkringens placeringsobjekt direkt eller indirekt hänför sig skatter eller andra avgifter som följer av lagstiftning eller myndigheternas föreskrifter eller provisioner och kostnader som placeringsobjektet eller det bolag som förvaltar placeringsobjektet i enlighet med sina stadgar debiterar, såsom tecknings- och inlösenprovisioner och handelskostnader, och som försäkringsbolaget ska betala, har försäkringsbolaget rätt att debitera beloppen från försäkringsbesparingen eller inkludera dem i värdet på andelen i placeringsobjektet.</p> <p>OBS! I försäkringsvillkoren nämns ingenting om beskattningen som görs på avkastningen när avtalet upphör.</p>
Fennia	<p>Villkorspunkt 11.5: Om det till försäkringen på grund av ändringar i lagstiftningen eller till följd av myndighetsbestämmelser hänförs direkta eller indirekta skatter eller andra avgifter som Fennia Liv ska betala, kan Fennia Liv ta ut sådana skatter och avgifter från försäkringskapitalet.</p> <p>OBS! I försäkringsvillkoren nämns ingenting om beskattningen som görs på avkastningen när avtalet upphör.</p>

Svenska försäkringsbolag	
Skatter	
Försäkringsbolag	Villkorspunkt
Futur Pension	<p>Villkorspunkt 14.1: Skatten för kapitalförsäkring baseras på en schablonmässigt beräknad avkastning och tas ut oavsett om någon avkastning har genererats eller inte.</p> <p>Skatten bestäms genom att försäkringsvärdet multipliceras med en skattesats som är 30 procent av statslåneräntan per den 30</p>

	<p>november året före beskattningsåret plus 1 procent, dock minst 1,25 procent.</p> <p>I början av villkoren nämns det att depåförsäkringen inte belastas av kapitalvinstskatt (ingen villkorspunkt).</p>
Idun Liv	<p>Villkorspunkt 14.1: Skatten för kapitalförsäkring baseras på en schablonmässigt beräknad avkastning och tas ut oavsett om någon avkastning har genererats eller inte.</p> <p>Skatten bestäms genom att försäkringsvärdet multipliceras med en skattesats som är 30 procent av statslåneräntan per den 30 november året före beskattningsåret plus 1 procent, dock minst 1,25 procent.</p> <p>I början av villkoren nämns det att depåförsäkringen inte belastas av kapitalvinstskatt (ingen villkorspunkt).</p>
Skandia	<p>Villkorspunkt D: Skandia betalar årligen avkastningsskatt enligt vid var tidpunkt gällande lagregler. Skatten baseras på en schablonmässigt beräknad avkastning och betalas oavsett om värdet på tillgångarna har ökat eller minskat. Skandia tar ut kostnaden för skatten från försäkringskapitalet genom uttag från försäkringsdepån.</p>

Finska försäkringsbolag	
Dödsfallsersättning	
Försäkringsbolag	Villkorspunkt
LokalTapiola	<p>Villkorspunkt 9.1: Om den försäkrade dör under försäkringsavtalets giltighetstid betalar försäkringsgivaren dödsfallsersättning till förmånstagaren.</p> <p>Ersättningen är 100 procent av sparbeloppet. Ersättningen fastställs på basis av antalet placeringsobjekt eller andelar vid tidpunkten när ersättningsansökan anlänt till Försäkringsgivaren.</p>
Pohjola	<p>Villkorspunkt 1: Om den försäkrade dör medan försäkringens dödsfallsskydd är i kraft betalas en ersättning vid dödsfall ur försäkringen. Ersättningsbeloppet vid dödsfall anges i försäkringsbrevet.</p> <p>Villkorspunkt 13: Försäkringsbolaget betalar ut försäkringsbesparingen, eller en del av den eller dödsfallsersättningen senast inom en månad från det att bolaget mottagit de i punkt 10 eller 11 nämnda utredningarna. På försenade utbetalningar betalas ränta enligt räntelagen.</p>
Fennia	<p>Villkorspunkt 14.1: Fennia Liv betalar ut livförsäkringsersättning enligt försäkringsavtalet till en bestämd förmånstagare när den försäkrade avlider under försäkringstiden.</p> <p>Villkorspunkt 14.2: När livförsäkringsersättningen betalas ut, motsvarar antalet andelar i placeringsobjekten antalet den dag den försäkrade avled. Återköp som görs efter dödsdagen minskar antalet andelar i placeringsobjekten. Värdet på andelarna i placeringsobjekten motsvarar värdet den dag ersättningen handläggs.</p> <p>Villkorspunkt 14.3: Förmånstagare till livförsäkringsskyddet är de anhöriga, om inte försäkringstagaren skriftligen meddelat Fennia Liv något annat.</p>

Svenska försäkringsbolag	
Dödsfallsersättning	
Försäkringsbolag	Villkorspunkt
Futur Pension	<p>Villkorspunkt 8.2: Om försäkrad och försäkringstagare är samma individ och denne avlider sker utbetalning av återbetalningsskydd till valda förmånstagare.</p> <p>Villkorspunkt 9: Om försäkrad och försäkringstagare är olika individer och den försäkrade avlider avslutas försäkringen varefter återbetalningsskydd utbetalas till försäkringstagaren.</p>

	<p>Om försäkrad och försäkringstagare är olika individer och försäkringstagaren avlider, sker utbetalning till förmånstagare. Om förmånstagare till försäkringen är samma individ som den försäkrade kan den försäkrade inträda som ny ägare till försäkringen.</p> <p>Om försäkrad och försäkringstagare är samma individ och denne avlider sker utbetalning till förmånstagare. Om förmånstagare saknas sker utbetalning till försäkringstagarens dödsbo.</p> <p>Företagsägda försäkringar tecknas alltid utan förmånstagare och försäkringsvärdet tillfaller företaget om den försäkrade skulle avlida.</p>
<p>Idun Liv</p>	<p>Villkorspunkt 9: Är försäkringstagaren och den försäkrade samma individ avslutas försäkringen och återbetalningsskyddet utbetalas till insatta förmånstagare vid den försäkrades dödsfall.</p> <p>I de fall försäkringstagaren och den försäkrade är olika individer, inträder vid försäkringstagarens död, förmånstagarna som nya försäkringstagare till försäkringen. Vid den försäkrades död avslutas försäkringen och återbetalningsskyddet utbetalas i detta fall till försäkringstagaren.</p> <p>Företagsägda kapitalförsäkringar tecknas alltid utan förmånstagare och försäkringsvärdet tillfaller företaget om den försäkrade skulle avlida.</p> <p>Villkorspunkt 9.4: Om försäkrad och försäkringstagare är olika individer och försäkringstagaren avlider tillfaller försäkringen försäkringstagarens dödsbo. Om endast den försäkrade avlider avslutas försäkringen varefter återbetalningsskydd utbetalas till försäkringstagaren.</p> <p>Är försäkringstagaren och den försäkrade samma individ avslutas försäkringen och återbetalningsskyddet utbetalas till försäkringstagarens dödsbo.</p>
<p>Skandia</p>	<p>Villkorspunkt F1: Vid den försäkrades dödsfall sker alltid utbetalning från försäkringen.</p> <p>Villkorspunkt F5: För kapitalförsäkring gäller följande förordnande om inget annat skriftligt förordnande meddelats Skandia, under förutsättning att försäkringstagaren är myndig.</p> <p>Förmånstagarförordnande där försäkringstagare och försäkrad är samma person</p>

Förmånstagare är den försäkrades make/sambo. Om sådan inte finns, den försäkrades barn. Om sådana inte finns, den försäkrades arvingar. Om en förmånstagare helt eller delvis avstår från sin rätt, inträder den eller de enligt förordnandet därefter berättigade i den avståendes ställe.

Med make avses den person med vilken den försäkrade var gift vid tidpunkten för dödsfallet. Förordnande till make ska anses vara förfallet om mål om äktenskapsskillnad mellan makarna då pågick. I uttrycket make innefattas även registrerad partner enligt lagen om registrerat partnerskap.

Med sambo avses den person med vilken den försäkrade sammanbodde vid tidpunkten för dödsfallet enligt sambolagen.

Med make/sambo avses i första hand make om sådan finns och i andra hand sambo.

Med barn avses den försäkrades barn med fördelning efter vad som gäller i fråga om arvsrätt efter den försäkrade.

Med arvingar avses de som har rätt att ta arv efter den försäkrade enligt arvsrättens regler. Om arvingar saknas sker utbetalning till Allmänna arvsfonden.

Förmånstagarförordnande där försäkringstagare och försäkrad inte är samma person

Följande förordnande gäller vid försäkringstagarens dödsfall om inget annat skriftligt förordnande meddelats Skandia.

Om försäkringstagaren och den försäkrade avlider samtidigt, inträder försäkringstagarens arvingar som förmånstagare till utfallande belopp. Om försäkringstagaren avlider före den försäkrade ska den försäkrade inträda som försäkringstagare. Om denne därefter avlider utan att ha gjort nytt förmånstagarförordnande, ska utbetalning ske till den försäkrades arvingar.

Med arvingar avses de som har rätt att ta arv efter den försäkrade/försäkringstagaren enligt arvsrättens regler. Om arvingar saknas sker utbetalning till Allmänna arvsfonden.

Förmånstagarförordnande där försäkringstagaren är en juridisk person

En kapitalförsäkring som ägs av en juridisk person saknar förmånstagarförordnade.

Villkorspunkt F6:

ANNAT FÖRMÅNSTAGARFÖRORDNANDE

	<p>Om försäkringstagaren önskar en annan fördelning än vad som ovan angivits ska denne genom ett egenhändigt undertecknat meddelande till Skandia ange vilka som ska vara förmånstagare.</p> <p>För kapitalförsäkring finns inga begränsningar för vem eller vilka som kan vara förmånstagare. För en kapitalförsäkring som ägs av en juridisk person får förmånstagarförordnande inte avges.</p> <p>Om samtliga förmånstagare saknas på en kapitalförsäkring enligt valt förmånstagarförordnande tillfaller utfallande belopp försäkringstagarens dödsbo, om sådan utbetalning är möjlig enligt försäkringsavtalet.</p> <p>I samband med att en försäkring överlåts till annan ägare förfaller ett förmånstagarförordnande, som inte är oåterkalleligt, om inte annat särskilt avtalats. Det generella förmånstagarförordnandet kommer då att gälla om inget annat skriftligt förordnande meddelas Skandia.</p>
--	--